

NEYTENDASTOFA

Ákvörðun nr. 46/2018

Sölubann á Wonlex krakka snjallúrum

I.

Málsmeðferð

1.

Neytendastofa tók til meðferðar að eigin frumkvæði mál vegna s.n. öryggis snjallúra sem ætluð eru börnum. Um er að ræða almenna vöru en Neytendastofa hefur eftirlit með öryggi vöru samkvæmt lögum nr. 134/1995, um öryggi vöru og opinbera markaðsgæslu.

Með bréfi Neytendastofu til Tölvutek ehf., dags. 21. ágúst 2018, var með vísan til laga nr. 134/1995 óskað eftir gögnum sem sýndu fram á að varan gæti talist örugg og tveimur sýnum af umræddum snjallúrum. Jafnframt var bent á að fullyrðingar við markaðssetningu vörunnar yrðu að uppfylla ákvæði laga nr. 57/2005, um eftirlit með viðskiptaháttum og markaðssetningu.

2.

Þann 3. september 2018 fór fulltrúi Neytendastofu í verslun Tölvutek ehf. í Hallarmúla 2 og fékk afhent 2 snjallúr, bleikt og blátt, af gerðinni model GW100. Kom í ljós að úrin voru ekki CE-merkt. Þann 5. september barst tölvupóstur frá Tölvutek varðandi Wonlex GPS krakka snjallúr. Þar kom fram að úrin hefðu fengið fjölda vottanna sem staðfesta að Wonlex GW100 og Wonlex GW400 séu vörur sem uppfylla þær kröfur sem notendur og eftirlitsstofnanir gera til slíkra tækja. Auk þess voru upplýsingar um örgjörvann, GSM móttakarann og WiFi kubbinn og fjölda annarra gagna.

Við nánari skoðun Neytendastofu á vörunni kom í ljós að snjallúrið var ekki CE-merkt og með hliðsjón af ætluðu ósamræmi vörunnar við gildandi kröfur var það niðurstaða stofnunarinnar að ætla mætti að varan uppfyllti ekki grunnkröfur um almennt öryggi og ákvæði laga sem gilda um fjarSKIPTATÆKI, sbr. lög nr. 81/2003 og laga um persónuvernd, sbr. lög nr. 90/2018. Á þeim grundvelli óskaði Neytendastofa því eftir samstarfi við sérfræðinga Póst- og fjarSKIPTASTOFNUNAR og Persónuverndar sem veittu þannig sérfræðiaðstoð varðandi mat á eðli ósamræmis vörunnar við kröfur og mat á gögnum sem lögð voru fram í málinu til Neytendastofu.

Með tölvupósti, dags. 5. september, til Tölvutek óskaði Neytendastofa eftir samræmisyfirlýsingu. Samræmisyfirlýsingin hafði ekki borist þann 12. september þegar gögnin voru send Póst- og fjarskiptastofnun til nánari skoðunar.

Með tölvupósti Póst- og fjarskiptastofnunar, dags. 4. október 2018, var Neytendastofa upplýst um að úrið væri ekki CE-merkt, að það vantaði nafn framleiðanda eða fulltrúa hans á Evrópska efnahagssvæðinu. Auk þess sem úrið væri ekki merkt með tegundaheiti, t.d. til að tengja það við samræmisyfirlýsingu.

Þann 17. október sendi Neytendastofa snjallúrið til Syndis, ráðgjafafyrirtækis í upplýsingaröryggi, til nánari skoðunar og prófunar á öryggisvirkni úranna.

Með bréfi, dags. 23. október 2018, óskaði Póst- og fjarskiptastofnun eftir samræmisyfirlýsingu ásamt tæknilegum upplýsingum um þráðlausa virkni úranna og nýtingu tíðnisviðsins og nánari upplýsingar um gögnin sem þegar höfðu borist Neytendastofu auk eintaks af tæknilegum prófunum. Þann 7. nóvember 2018 bárust Póst- og fjarskiptastofnun samræmisgögn frá Tölvutek þar sem kom fram að úrin væru ekki CE-merkt.

3.

Þann 28. nóvember 2018 lagði Neytendastofa tímabundið sölubann á Wonlex GW100 krakka snjallúr, þar sem ekki höfðu borist fullnægjandi gögn sem sýndu fram á að snjallúrið væri öruggt.

Í bréfinu kemur fram að prófun á Wonlex snjallúrinu sýni að krakka snjallúrið GW100 frá Wonlex sé ekki framleitt í samræmi við kröfur. Við nánari skoðun á snjallúrinu hafi komið í ljós að það uppfyllti ekki þær kröfur sem gerðar eru til vörunnar. Þannig geti árásarðili með aðgangi að skráningarnúmeri úrsins tekið úrið yfir (hakka sig inn) og haft þannig aðgang að gögnum sem þar séu varðveitt, breytt símanúmerum, haft samskipti við notanda úrsins og upplýsingar um staðsetningu. Með úrinu eru jafnframt ekki veittar leiðbeiningar um breytingar á sjálfgefnum lykilorðum til notandans sem gerði það auðveldara að verkum að taka yfir úrið. Þar með sé hægt að breyta t.d. vistuðum símanúmerum og taka yfir úrið þannig að árásarðilinn geti hringt í eiganda úrsins og hlustað, án þess að gera eiganda úrsins viðvart. Getur slíkt ógnað öryggi barna. Jafnframt eru engir notendaskilmálmur þar sem fram koma m.a. upplýsingar um söfnun og notkun gagna. Með bréfinu fylgdi samantekt af öryggisgöllum í snjallúrinu. Veittur var þriggja vikna frestur til að koma með athugasemdir.

Engin frekari gögn hafa borist vegna málsins.

4.

Neytendastofa fékk skýrslu frá Syndis þann 22. nóvember 2018 þar sem fram kom að fundist hefðu alvarlegir öryggisgalla í Wonlex úrunum. Í skýrslu þeirra sem gerð var á ensku og send til Neytendastofu kemur m.a. fram í samantekt, fyrst útdrátt í íslenskri þýðingu Neytendastofu en svo á frummáli skýrslunnar (ensku), en við misræmi í þýðingu gildir hinn enski texti úttektaraðilans:

„Syndis uppgötvaði að með skráningarkóðanum, sem notaður er til að tengja snjallúrið við farsímaforriti sem fylgir úrinu, getur árásaðili tekið yfir reikning forráðamanns í farsímaforritinu. Með því getur árásarmaðurinn séð staðsetningu barnsins, skilaboðasöguna o.s.frv., auk þess sem unnt er að senda talskilaboð til barnsins og breyta þeim símanúmerum á snjallúrinu sem barnið getur haft samband við.

Við prófun kom í ljós að úrið nýtir sér sjálfgefið lykilorð sem heimilar skipanir sem sendar eru í úrið með SMS-skilaboðum. Með aðgangi að símanúmeri úrsins þar sem notað er sjálfgefið lykilorð, getur árásaðili, t.d., látið úrið hringja í símanúmer sem hann velur, án þess þess að láta notandann vita. Með því er úrinu breytt í hlustunarbúnað. Skipunin getur einnig verið notuð til að framkvæma símasvik í óhefðbundin símanúmer.

Ennfremur getur árásaðilinn nýtt sér SMS-skipanirnar til að stöðva samskipti milli úrsins og bakenda miðlarans (svokallaða "maðurinn í miðju" árás). Bakenda miðlarinn geymir, meðal annars, staðsetningarsögu og birtist af meðfylgjandi farsímaforriti. Með því að nota þetta getur árásaðilinn fengið rauntíma upplýsingar á staðsetningu barnsins og getur jafnvel búið til nýja staðsetningu, þ.e. að barnið virðist vera á öðru stað, í farsímaforritinu, en það er í raun.

Það er mögulegt fyrir forráðamann að vissu marki að vernda sig og börnin sín gegn þessum árásum. Hægt er að fjarlægja skráningarkóðann sem er prentaður á límniða á bakhlið úrsins. Með því að nota sérstaka SMS-skipun, sem ekki er lýst í leiðbeiningunum sem fylgja úrinu, er einnig hægt að breyta sjálfgefna lykilorðinu. Hins vegar ber að hafa í huga að þar sem meðfylgjandi leiðbeiningar nefna ekki SMS skipunina sem notuð er til að breyta sjálfgefna lykilorðinu, er mjög ólíklegt að almennur notandi hafi gert þetta”.

Enskur texti:

„Syndis discovered that with the watch’s registration code, used to pair the watch with the accompanying mobile application, an attacker can take over a guardian’s account in the mobile application. With that the attacker can see the child’s location,

message history etc., as well as send voice messages to the child and edit the numbers allowed to communicate with the watch. The registration code of a watch can be obtained by a handful of methods, both physical and digital.

The watch was also found to utilize a default password, used for authorizing commands sent to the watch via SMS messages. With access to the phone number of a watch with a default password, an attacker can, e.g., force the watch to call a number of his choosing without alerting the wearer of the watch. With this the watch is essentially turned into a listening device. This command can also be used for committing phone fraud with premium-rate phone numbers.

Furthermore, an attacker can utilize the SMS commands to intercept the communication between the watch and the back-end server (a so-called “man-in-the-middle” attack). The back-end server stores, among other things, the location data of the watch that is fetched and displayed by the accompanying mobile application. Using this, the attacker can receive real-time updates on the whereabouts of the child and can even spoof the child’s location, i.e., making the child appear to be in a different location, in the mobile application, than it actually is.

It is possible for guardians to protect themselves, and their children, against these attacks to some extent. The registration code, printed on a sticker on the back of the watch, can be removed. By using a special SMS command, not described in the included instructions, the default password can also be changed. However, it should be noted that since the included instructions do not mention the SMS command used to change the default password, it is highly unlikely that the average user has done this.“

II.

Niðurstaða

1.

Mál þetta varðar öryggi snjallúra ætluð börnum sem seld voru hjá Tölvutek. Ákveðið var að taka til meðferðar mál vegna öryggis snjallúranna og fá til samstarfs við rannsókn málsins Póst- og fjarskiptastofnun og Persónuvernd. Neytendastofa fékk Syndis tölvufyrirtæki til að athuga snjallúrin nánar og prófa öryggi vörunnar. Við skoðun og prófun reyndust snjallúrin ekki í samræmi við kröfur og talin geta ógnað öryggi barna.

2.

Um eftirlit Neytendastofu segir m.a. í 11. gr. laga nr. 134/1995, um öryggi vöru og opinbera markaðsgæslu:

„Neytendastofa og viðeigandi eftirlitsstjórnvöld skulu hafa eftirlit með því að vörur á markaði hverju sinni uppfylli settar reglur um öryggi.

Neytendastofa og önnur eftirlitsstjórnvöld fara með opinbera markaðsgæslu í samræmi við ákvæði 14. og 15. gr. laga þessara og taka stjórnvaldsákvæðanir í samræmi við IV. og V. kafla laga þessara um málsmeðferð og réttarúrræði eftirlitsstjórnvalda, svo og ákvæði sérлага eftir því sem við getur átt.“

Samkvæmt 1. mgr. 2. gr. laga nr. 134/1995 um öryggi vöru og opinbera markaðsgæslu mega framleiðendur einungis markaðssetja öruggar vörur. Þá segir í 2. mgr. sömu greinar:

“Vörur, sem ætlaðar eru til sölu, leigu eða hvers kyns annarrar afhendingar í atvinnuskyni á markaði, skulu vera þannig úr garði gerðar að þær fullnægi kröfum sem vegna almannahagsmuna eru gerðar til þeirra í lögum og reglugerðum eða stöðlum um öryggi vöru og vernd heilsu og umhverfis.“

Í 1. mgr. 8. gr. laga nr. 134/1995 er um það fjallað hvað teljist örugg vara og til hvers skuli litið við mat á því hvort vara teljist örugg. Ákvæðið er svohljóðandi:

„Örugg vara merkir sérhverja vöru sem við eðlileg eða fyrirsjáanleg notkunarskilyrði, þ.m.t. endingartíma, svo og kröfur sem gerðar eru um uppsetningu, viðhald og hvernig hún skal tekin í notkun, telst vera hættulaus fyrir einstaklinga, heilsu þeirra og eignir enda fullnægi hún almennum kröfum sem gerðar eru vegna almannahagsmuna um öryggi og vernd heilsu, svo og umhverfis. Við mat á öryggi vöru skal einkum haft til hliðsjónar:

1. Eðli vörunnar, þ.m.t. samsetning hennar, umbúðir og samsetningarleiðbeiningar og, þar sem við á, uppsetningar- og viðhaldsleiðbeiningar.

2. Áhrif vörunnar á aðrar vörur ef fyrirsjáanlegt er að hún verði notuð með öðrum vörum.

3. Framsetning vörunnar, merkingar og, ef við á, varnaðarorð og leiðbeiningar um notkun og förgun auk hvers kyns ábendinga eða upplýsinga um vöruna.

4. Hvort varan er gerð fyrir tiltekinn markhóp neytenda sem getur stafað sérstök hættu af vörunni, t.d. börn og eldra fólk.“

Framleiðsla og dreifing vöru, svo og þjónusta sem veitt er í tengslum við vöruviðskipti skulu ávallt vera í samræmi við ákvæði laga, reglugerða og annarra stjórnvaldsfyrirmæla sem gilda hverju sinni um öryggi vörunnar, sbr. 1. mgr. 9. gr. laga nr. 134/1995. Í 2. mgr. 9. gr. laga nr. 134/1995, er nánar tilgreint hvaða vörur teljast vera öruggar í skilningi laganna en þar segir:

„Vara telst vera örugg ef hún uppfyllir skilyrði sem fram koma í íslenskum stöðlum, sem innleiða Evrópustaðla, sem tilvísun hefur verið birt í hér á landi og í Stjórnartíðindum Evrópubandalagsins í samræmi við ákvæði tilskipunar um öryggi vöru.“

Í lögum nr. 57/2005 um eftirlit með viðskiptaháttum og markaðssetningu er fjallað um það hvaða viðskiptahætti skuli viðurkenna og hverja ekki. Í 5. gr. er lagt almennt bann við óréttmætum viðskiptaháttum, áður en, á meðan og eftir að viðskipti með vöru fer fram eða þjónusta er veitt. Hvað teljist til óréttmætra viðskiptahátta er, skv. ákvæðinu, nánar tilgreint í III. – V. kafla laganna.

Í 4. mgr. 6. gr. laganna segir að fullyrðingar sem fram koma í auglýsingum eða með öðrum hætti þurfi fyrirtæki að geta fært sönnur á. Geti fyrirtæki ekki sannað fullyrðingar sínar geta þær verið til þess fallnar að vera villandi gagnvart neytendum og ósanngjarnar gagnvart keppinautum.

Þá segir í 9. gr. laganna að viðskiptahættir teljist villandi ef þeir eru líklegir til að blekkja neytendur eða ef þeim eru veittar rangar upplýsingar í þeim tilgangi að hafa áhrif á ákvörðun þeirra um að eiga viðskipti. Í a.–g. lið málsgreinarinnar eru tilgreindar þær röngu upplýsingar sem átt er við. Þar kemur fram í a. og b. lið:

„a. eðli vöru eða þjónustu, eða hvort varan sé til eða þjónustan sé fyrir hendi.

b. helstu einkenni vöru eða þjónustu, t.d. notkun, samsetningu eða árangur sem vænta má af notkun hennar“

3.

Í 4. tölul. 1. mgr. 14. gr. laga nr. 134/1995 segir hlutverk Neytendastofu sé að samhæfa aðgerðir eftirlitsstjórnvalda ef eiginleikar vöru eða vöruflökks eru slíkir að ábyrgð á markaðseftirliti sé í höndum fleiri en eins eftirlitsstjórnvalds. Á þeim grundvelli var haft samstarf við Póst- og fjarskiptastofnun og Persónuvernd. Í 5. tölul. segir jafnframt að hlutverk Neytendastofu sé að taka stjórnvaldsákvæðanir í samræmi við ákvæði laganna, sbr. og IV. og V. kafla þessara laga um málsmæðferð og réttarúrræði eftirlitsstjórnvalda.

Auk þess segir í 7. tölul. 14. gr. að hlutverk Neytendastofu sé að gefa út tilkynningar og vara við hættulegum vörum á markaði sem lög þessi taka til ef nauðsyn ber til og annast samskipti við Eftirlitsstofnun EFTA og önnur eftirlitsstjórnvöld á Evrópska efnahagssvæðinu, svo og vera tengiliður við RAPEX-tilkynningakerfi framkvæmdastjórnar ESB um hættulegar vörur á markaði.

Áfesting CE-merkisins er staðfesting framleiðanda á því að vara fullnægi öllum skilgreindum grunnkröfum í reglugerðum og samhæfðum stöðlum. Um markaðseftirlit og CE-merkið gildir reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 765/2008, um kröfur varðandi faggildingingu og markaðseftirlit í tengslum við markaðssetningu á vörum og var innleidd hér á landi með

reglugerð nr. 566/2013, um markaðseftirlit, faggildingu o.fl. sbr. og reglugerð nr. 957/2006 um aðferðareiningar fyrir hin ýmsu þrep samræmismatsins og reglur um áfestingu og notkun CE-samræmismerkja sem ætlað er að nota í tilskipunum um tæknilega samhæfingu.

Samkvæmt 61. gr. laga nr. 81/2003, um fjarskipti, skulu snjallúr sem boðin eru fram á markaði hér á landi vera CE-merkt.

Í 65. gr. laga nr. 81/2003, er kveðið á um samræmi búnaðar og er þar mælt fyrir um að óheimilt sé að setja á markað eða bjóða á markaði annan þráðlausan fjarskiptabúnað en þann sem uppfyllir grunnkröfur 61. gr. og hafi CE-merkingu, á grundvelli samræmismats, því til staðfestingar, sbr. 1. mgr. ákvæðisins. Þá er skv. 2. mgr. 65. gr. óheimilt að taka þráðlausan fjarskiptabúnað í notkun nema notkun hans sé í samræmi við fyrirhugaðan tilgang hans, uppfylli grunnkröfur 61. gr. og hafi CE-merkingu, á grundvelli samræmismats, því til staðfestingar. Í 65. gr. a. laganna er tiltekið að framleiðendum beri að útbúa tæknigögn. Þá skuli framleiðendur þráðlauss búnaðar skv. 11. mgr. ákvæðisins tryggja að þráðlaus fjarskiptabúnaður sem þeir setja á markað fullnægi grunnkröfum 61. gr. og hafi CE-merkingu, á grundvelli samræmismats, því til staðfestingar. Framleiðendur bera ennfremur ábyrgð á því að framkvæmt sé samræmismat fyrir þráðlausa fjarskiptabúnaðinn. Þá skal framleiðandi þráðlauss fjarskiptabúnaðar, sem settur er á markað hér á landi, tryggja að honum fylgi upplýsingar fyrir notendur á íslensku um tilætlaða notkun, helstu eiginleika og öryggismál. Skulu jafnframt fylgja upplýsingar um framleiðslunúmer, nafn framleiðanda og skráð viðskiptaheiti hans eða vörumerki.

Þá er skýrt kveðið á um að dreifingaraðilar skuli gæta þess vandlega, þegar þeir bjóða fram þráðlausan fjarskiptabúnað á markaði, að hann sé í samræmi við grunnkröfur og hafi CE-merkingu því til staðfestingar. Dreifingaraðila ber að gæta þess að með búnaðinum fylgi þau gögn sem framleiðanda ber að láta fylgja, sbr. 1. mgr.

Í 2. mgr. 24. gr. laga nr. 134/1995, segir m.a.

„Framleiðandi eða fulltrúi hans ber allan kostnað af afturköllun vöru. Sé vara ekki í samræmi við settar reglur skal hann bera þann kostnað sem hlýst af skoðun, rannsókn og prófun, svo og annan kostnað. Framleiðandi eða fulltrúi hans greiðir allan kostnað af tilkynningum um hættulega vöru sem beint er til almennings, svo sem kostnað við tilkynningar í fjölmiðlum. Framleiðanda eða fulltrúa hans er heimilt að annast tilkynningar til almennings enda sé framkvæmd tilkynningar með þeim hætti að eðlilegum varnaðaráhrifum verði náð.“

4.

Neytendastofa hefur í samstarfi við Póst- og fjarskiptastofnun og Persónuvernd kannað öryggi Wonlex GW100 snjallúra sem markaðssett voru af Tölvutek.

Samkvæmt 4. tölul. 1. mgr. 14. gr. laga nr. 134/1995 hefur Neytendastofa það hlutverk að samhæfa aðgerðir eftirlitsstjórnvalda ef eiginleikar vöru eða vöruflokks eru slíkir að ábyrgð á markaðseftirliti sé í höndum fleiri en eins eftirlitsstjórnvalds. Við upphaf rannsóknar Neytendastofu á snjallúrinu var nánar afmarkað hvaða eftirlitsstjórnvöld hefðu aðkomu að Wonlex GW100 snjallúri og varð niðurstaðan sú að afmarka könnun á úrinu við almennt öryggi þeirra út frá öryggi fjarskiptanna og geymslu og meðferð persónuupplýsinga. Með hliðsjón af framangreindu var efnt til samstarfs við hlutaðeigandi eftirlitsstjórnvöld, þ.e. Póst- og fjarskiptastofnun og Persónuvernd. Jafnframt var ákveðið að Neytendastofa myndi hafa forræði málsins gagnvart málsaðilum þar sem um er að ræða s.n. almenna vöru (snjallúr) sem fellur undir gildissvið laga nr. 134/1995, um öryggi vöru og opinbert markaðseftirlit sem Neytendastofa hefur eftirlit með, sbr. einnig áður nefndan 4. tölul. 1. mgr. 14. gr. laganna.

Fjarskipti úranna falla undir lög nr. 81/2003, um fjarskipti sem eru á forræði Póst- og fjarskiptastofnunar og meðferð persónuupplýsinga lög nr. 27/2018 um persónuvernd og vinnslu persónuupplýsinga, sem heyra undir eftirlit Persónuverndar. Neytendastofa annast heildarskipulag opinberrar markaðsgæslu og hefur heimild taka stjórnvaldsákvarðanir í samræmi við IV. og V. kafla laga nr. 134/1995 um málsmeðferð og réttarúræði eftirlitsstjórnvalda, á grundvelli 2. og 5. tölul. 1. mgr. 14. gr. laganna.

Tækið sem um ræðir er snjallúr sem markaðssett er fyrir börn, sem er sérstaklega viðkvæmur neytendahópur. Í ljósi skýrslu frá Syndis er það mat Neytendastofu og m.a. staðfest af sérfræðingum hjá Póst- og fjarskiptastofnun að þar sem snjallúrið er ekki CE merkt og gögn sem lögð hafi verið fram hafi ekki tryggt sönnun á því að úrið uppfylli lágmarks grunnkröfur samkvæmt gildandi reglum um fjarskiptatæki og geti þar með ekki talist öruggt. Grundvallast niðurstaða Neytendastofu á því að hægt sé að brjótast inn inn í úrið og öðlast aðgang að gögnum notandans (hakka sig inn) og þar með sjá allar upplýsingar sem úrið safnaði, auk þess sem hægt er að breyta t.d. vistuðum símanúmerum og upplýsingum um staðsetningu barnsins. Engar upplýsingar eru í leiðbeiningum um breytingum á sjálfgefnum lykilorðum. Auk þess eru engar upplýsingar í notendaskilmálum um t.d. hvar persónuupplýsingar notenda eru geymdar, hve lengi eða hvaða upplýsingum er safnað. Framleiðandinn tryggir því ekki með fullnægjandi hætti aðgangstakmarkanir að persónuupplýsingum notanda. Framangreindur öryggisgalli felur í sér hættu að mati Neytendastofu og getur hann ógnað öryggi barna.

Það er því mat Neytendastofu, með vísan til framangreindra forsendna, að Wonlex GW100 snjallúr geti ekki talist örugg vara, sbr. 1. mgr. 8. mgr. og 2. mgr. 9. gr. laga nr. 134/1995, þar sem það uppfylli ekki kröfur sem gerðar eru til slíkra vara, sbr. ákvæði 65. gr. og 65. gr. a laga nr. 81/2003. Því telur Neytendastofa nauðsynlegt með vísan til 1. mgr. 20. gr. laga nr. 134/1995, sbr. 21. gr., sbr. 1., 4. og 5. tölul. 14. gr. sömu laga að banna hér með alla sölu og afhendingu

á Wonlex GW100 snjallúrum. Markaðssetning, sala og afhending snjallúrsins, er þar með óheimil skv. 2. gr. laga nr. 134/1995.

Í ljósi prófunarskýrslu Syndis telur Neytendastofa þó eins og málsatvikum er hér sérstaklega háttað að ekki sé ástæða til að krefjast afturköllunar á seldum vörum frá neytendum.

Jafnframt mun Neytendastofa gera kröfu um greiðslu áfallins kostnaðar vegna rannsóknar og prófunar sem gerð var í því skyni að kanna öryggi Wonlex snjallúranna, með vísan til 2. mgr. 24. gr. laga nr. 134/1995.

Afhendingar- og sölubann þetta tekur gildi við birtingu ákvörðunarinnar. Verði ekki farið að fyrimælum Neytendastofu má búast við tekin verði ákvörðun um dagsektir á grundvelli 1. mgr. 25. gr. laga nr. 134/1995.

Neytendastofa mun upplýsa framkvæmastjórn Evrópusambandsins um þær aðgerðir sem gripið hefur verið til hér á landi í samræmi við reglugerð nr. 566/2013 um markaðseftirlit, faggildingu o.fl. Fara upplýsingaskiptin fram með tilkynningu til upplýsingar í tilkynningarkerfi um hættulegar vörur (e. Safety Gate).

Nánari lýsingar á eiginleikum vörunnar er að finna á umbúðum vörunnar en þær yfirlýsingar sem eru gefnar á umbúðum hennar falla undir ákvæði laga nr. 57/2005, um eftirlit með viðskiptaháttum og markaðssetningu. Framangreindar upplýsingar eru á ensku. Á Íslandi gildir að mikill meirihluta vöru á markaði er oft innflutningur þar sem að ekki eru öll atriði þýdd og umbúðir eru þó oftast en ekki á ensku sem er skiljanlegt meirihluta íslenskra neytenda sem þannig taka oft ákvarðanir um kaup á vörum á grundvelli upplýsinga á umbúðum.

Nafn öryggisúra sem hér um ræðir eru Wonlex GW100 úr. Nánar er svo lýst á umbúðum helstu eiginleikum vörunnar, meðal annars í eftirfarandi yfirlýsingum sem þar eru settar fram:

„Real- time tracking“ eða rauntíma staðsetning.

„Geographical fence alarm“ eða „afmörkuð girðingu um landsvæði viðvörun“

„There is a SOS emergency call button, it can be setup to 3 VIP numer“ eða „ það er SOS neyðarhnappur, sem hægt er að tengja við 3 mikilvæg símanúmer“.

Í framangreindum yfirlýsingum um vöruna er verið að lýsa jafnt eiginleikum og ýmsum atriðum er varða öryggisþætti úranna samkvæmt gildandi öryggiskröfum sem gera verður til vörunnar, sbr. umfjöllun undir lið nr. 4 hér að framan og niðurstöður úttektar af hálfu Neytendastofu. Með hliðsjón af prófun og skoðun Neytendastofu á öryggi Wonlex GW100 snjallúranna þá telur stofnunin að framangreindar fullyrðingar til þess fallnar að vera brot á 9. gr. laga nr. 57/2005. Sá þáttur málsins verður þó ekki tekinn til ákvörðunar í máli þessu.

III.

Ákvörðunarorð:

„Tölvutek ehf, Hallarmúla 2, 108 Reykjavík, er með vísan til 1. mgr. 20. gr., sbr. 21.gr., laga nr. 134/1995, um öryggi vöru og opinbert markaðseftirlit, bannað að selja og afhenda Wonlex GW100 krakkasnjallúr. Bann þetta tekur gildi við birtingu ákvörðunarinnar.

Með vísan til 2. mgr. 24. gr. skal Tölvutek greiða Neftendastofu áfallinn kostnað vegna prófunar vörunnar með endurkröfurétti á framleiðanda í samræmi við almennar reglur kröfuréttar.“

Neftendastofa, 21. desember 2018

Tryggvi Axelsson
Forstjóri

Þórunn Anna Árnadóttir

FYLGISKJAL. Mynd af WONLEX snjallúri.

FYLGISKJAL

